"హవాల్దార్ కథ"

శ్రీమతి తు. సీతాదేవి

(గత సంచిక తరువాయి)

యీ విధముగా సంవత్సరము గడచినది. ఇంకా వాని కోరిక ఫలించలేదు. కొన్ని సమయములలో దండప్ప మనసులో యామనిషి బ్రతికి వున్నాడా అని సందేహము కలిగినది. మరల వెంటనే జాగ్రత పడి యిట్లు తనలోతను తలచెను - ఎందుకు వుండ కూడదు? వాడు ఎక్కడో దాగివున్నాడు తప్ప కుండా ఎప్పుడో ఒకప్పుడు బయటపడును. అప్పుడు మనము జాగ్రత్తపడవలెను. పట్టుపడకపోవునా! యీలోపున బంధింపలేనందుకు కారణములు యిచ్చి ననూ వానిపై అధికారులు వాని అప్రయోజకత్వము నకు అసంతృప్తిపడిరి. దండప్పకు యిది అంతా తెలు సును కాని ఏమిచేయగలడు. వాని ప్రాణములు ధారబోసి ఎంతో కష్టపడుచు తను చేయగలంత వరకు చేస్తున్నాడు. ఈ పని కొరకు తన్ను తానే సంతోషపెట్టుకోలేక నిందించుకుంటున్నాడు.

ఒక దినమున తన యింట్లోంచి బైటకు పనిమీద పోతూ స్నేహితునితో "రా! గంగప్పా, కొంచెము టీ నీరు త్రాగుదాము. యీ రాత్రి అంతా కాచి వుండాలి" అన్నాడు. మిత్రుడు కందవాడ రాయల్ కాఫీ హోటలులోకి తను కలిసి చివరికి వెళ్లిరి. సూర్యాస్తమానమయినది. దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. తలుపు దగ్గిరగావున్న ఒక బల్ల చివర యిద్దరు కూర్చున్నారు. టీతెచ్చేలోపల దండప్ప వాని మిత్రునితో "గంగప్పా నేనేమి చేయను - నా ప్రాణములు పోవునట్లు యీ పని మీద నాశాయ శక్తుల మనసుతీర ప్రయత్నము చేశాను. అయినా ఆ ఇన్స్పెక్టర్ సంతోషముగా లేడు. నా కన్న కొడుకు పోయినాడు. యింత కంటే ఎక్కువ కోరిక నాకు వుండునా పనిమీద? మరియు యింకా పైగా అక్కడ రూ. 2000 బహు మానము కూడవుంది" అన్నాడు. ఇంతలో యీ మాటలు పైకిరాగానే వీళ్లకు ఎదురుగావున్న మూల ఒకకుర్చీ కదలినట్లు, గట్టిగా దగ్గినట్లు వినబడెను. వాడు త్వరగా తినుట మానినట్లువుంది. వెంటనే దండప్ప దృష్టి ఆవైపుపడెను. ఆ మూల కూర్చున్న మనిషి లేచి కాఫీ త్రాగకయే వెళ్లిపోతుండెను. దండప్ప అనుమానించెను. కొంచెముసేపూ వాని ముఖము తేరిపారచూచెను. తరువాత తన జేబులోవున్న ఛాయాచిత్రముతీసి రెంటి పోలికలు చూచెను. ఆ సన్నని వెలుతురులేని దీపపుకాంతిలోకూడా పోలికను గుర్తించి వీడే హంతకుడు అని నిశ్చయించెను.

దండప్ప వాని వైపుకి సాగివెళ్లెను. ఆ కుర్ర వాడు దండప్ప నుంచున్న ద్వారమువైపు చూచు చుండెను. దండప్ప తనను పట్టుకొనుటకు వస్తున్నట్లు గ్రహించి తను ముందే జాగ్రత్తగానుండి సగము తిని వున్న కారపువస్తువుల పళ్లెము దండప్ప ముఖముమీద పడునట్లు విసరి వెంటనే హోటలులోనికి పరుగెత్తెను. దండప్పకు ఆ కారప వస్తువులు కళ్లలో పడుటవల్ల కళ్లనుండి నీరు కమ్మినందువల్ల కొంతసేపు ప్రపం చమునే చూడలేకపోయెను. తను లేక యిత రులు అక్కడ ఏమిజరుగుతున్నదో తెలుసుకొను లోపల ఆ మనిషి ప్రక్కను తప్పుకుని తలుపులు గడి యలు వేసుకొనెను. వీళ్లు తలుపులు బ్రద్దలు కొట్టిరి. కాని యీ లోపల వాడు కిటికీగుండా తప్పించు కుని కందవాడివైపు పారిపోయెను. యీ ప్రాంత ములు వానికి బాగా అలవాటుపడి తెలిసిన మార్గ ములుగా నుండెను. దండప్ప, గంగప్ప వెంటనే కందవాడివైపు వానిని తరుముకొనుచూ యీలలు వేసుకొనుచూ పరుగెత్తిరి.

అప్పుడే అంబవ్వ వీధివాకిటి తలుపుదగ్గిర కూర్చుని బియ్యము బాగుచేసుకుంటున్నది. హటాత్తుగా ఎవరో లోనికి వెళ్లిన చప్పుడు ఆమెకు వినపడినది. ఆమె పైకి తల ఎత్తి చూచినప్పుడు ఎవరో నూతన పురుషుడు లోన నుంచున్నది గ్రహించెను. ఆమెకు చాలా భయము వేసెను. ఆమె కంఠమెత్తి గట్టిగా అరచుటకు ప్రయత్నించునప్పుడు, ఆ నూతన పురుషుడు భయపడి దుఃఖించుచూ ఆమె కాళ్లమీదపడి యిట్లు వినయముతో ప్రార్థించెను. "అమ్మా! భయపడకుము" ఆమె తెల్లపోయినది. అట్లానే ఆ పాలిపోయిన ముఖముతో శరీరముతో ఆదేపనిగా ఆశ్చర్యముతో వాని ముఖము చూడదొడగెను. ఆ కుర్రవాడు తానే ధైర్యము తెచ్చుకుని తలుపు మూసెను." తల్లీ నేను నీచేత రక్షింపబడి తల దాచుకొనుటకు యిక్కడకు వచ్చితిని. నీవే నాకాధారము పాలముంచినను నీటముంచినను సరే నిన్నే నమ్ముకుంటిని. నా ప్రాణములు నీ చేతిలో వున్నవి. యిట్లు చెప్పుతూ నేలమీద స్పృహతప్పి పడిపోయెను.

కొంతసేపు అంబవ్వ బాగా వానిని చూచినది అంతా పూర్తిగా గ్రహించినది కొంత కాలము తటపటాయించినది. యీ యుక్త వయసుగల చిక్కిన శరీరము పెరిగిన తల, గడ్డము, భయమును గొలుపు చూపులు వేటకు పోవుచున్న మృగమువలె ఆ చూపు చూచిన ఆమె మనసు విచారముతో మునిగి వానిమీద జాలికలిగినది. వానిమీద ఏవిధమైన అనుమానము పొందక, వాని చెయ్యి పట్టుకొని లోనికి తీసుకువెళ్లి వంటింట్లో ప్రవేశపెట్టినది.

ఆ సమయములో ఎవరో వాకిట తలుపుతెరచిన ధ్వని ఆమె చెవుల పడెను. దండప్ప మాటలువిని త్రుళ్లిపడినది. అంబవ్వ యిట్లు తనలో తను తలపోయుచుండెను- "ఆ రాత్రి పనిమీద వెళ్లినవాడు యింతలో ఎట్లు తిరిగి రాగలిగెను." మరింత ఎక్కువ భయపడసాగెను. ఆమె నరములు పట్లు వీడుచున్నట్లు తోచెను. దండప్ప లోనికి వచ్చెను. ధైర్యముతో ప్రయాసపడి అంబవ్వ వెలుపలి ద్వారమువద్దకు వచ్చెను. ఆమెనుచూచి వెంటనే దండప్ప "మన యింటిలోనికి ఎవరైనా జొరబడిరా?" అని అడిగెను. అంబవ్వ కాళ్లు వణకనారంభించెను. మొదట మాట్లాడలేక పోయింది. "ఏమీ?" అని అంది. "ఎందుకంత భయపడుతున్నావు? యీ వైపు ఎవరూ పరుగెత్తినది నీవు చూడలేదా? ఎందుకంత ఆలోచిస్తావు" అన్నాడు. "లేదు" అని ఆమె ఎంతోసేపటికి ధైర్యము తెచ్చుకుని చెప్పకలిగినది. దండప్ప విసుగుతో "ఇంతసేపా లేదు అని చెప్పుటకు" అన్నాడు. "గంగప్పా! హంతకుడు యింకా ముందుకి వెళ్లివుండవచ్చును." యిట్లా అంటూ తలుపు గట్టిగా వేసి వెతుకుటకు యింకా ముందుకు వెళ్లెను. గంగప్ప మాత్రము అంబవ్వ వైఖరి అంతా గ్రహించి దండప్పతో వెడుతూ వెనుక తిరుగకుండగానే అనుమానము ఆమెమీద కలిగినది. రోడ్డుమీదకు వెళ్లగానే దండప్పను "నీ భార్య ఎందుకు అంత భయపడుతున్నట్లు కనబడుతోంది?" అని అడిగెను. దండప్ప "అది వూరికే పిరికి మనిషి; అసలు నా యెదుటే ఎంతో భయము అదిగాక మనము హంతకుడు అంటే అదిచాలు! ఆమెకు ప్రాణములు పోవునట్లు చేసియుంటుంది." అన్నాడు. గంగప్ప అనుమానముతో "హాఁ! హాఁ! అంతేనా నీవు ఆమె విషయము అనుకునేది?" అన్నాడు. దండప్ప నిశ్చింతగా "మరి ఏమిటి? ఎప్పుడన్నా నాతో అబద్ధము చెప్పుతుందా? దాని ఫలితము ఎరుగదా? నీకు తెలియదు నా భార్యను నేను ఎల్లాగుంచానో" అన్నాడు గంగప్ప దానిమీద మాట్లాడక వూరకుండెను.

అంబవ్వ హంతకుడని వినగానే ఆ సమయములో అంతా చెప్పుదామా అని మనసులో తట్టెను. అయితే దండప్ప యిల్లువదలి వెళ్లిపోయెను. అప్పుడు ఆమె మునుపటివలె నిశ్చితమైన మనసుతో గట్టిగా స్థిరపరుచుకుని యిట్లు తనలో అనుకొనెను. "పాపము! ఆ నూతన పురుషుడు మంచినీళ్లు అని సోషవచ్చినట్లు అడిగి అతినీరసముతో విచారముగా పడివుండెను. అంబవ్వ యింట్లోకివెళ్లి కొంచెము

నీరు వానికి యిచ్చెను. వాడు ఎంతో ఆతురతతో అందుకొని భోజనము కావాలి అని సౌగ్యతో అడిగినట్లు చేసెను. అంబవ్వ తన అన్నము యింకా తినలేదు. అందుకని వానికి కంచములో కొంచెము అన్నము పెట్టెను. వాడు ఎన్నో రోజులనుంచి పస్తువున్నట్లు ఆ అన్నము అంతా ఒక్కసారి మ్రింగివేసెను. అదిచూచి అంబవ్వ 'పాపము వీడు ఎన్ని రోజులనుంచో అన్నములేనట్లు కనబడుతున్నాడు."

వానికి ఆకలి తీరిన పిదప సంతోషముతో ఆ చిన్నవాడు ఆమెను యిట్లా వేడుకొనెను. "అమ్మా! నేను నిజముగా హంతకుడను గాను" "అంబవ్వ ఏమి చెప్పుటకు తెలియక పైనుంచి క్రిందకు పూరికే తెల్లబోయి చూచెను. ఆ చిన్నవాడు మిగత కథయిట్లు చెప్పెను." "ఆగష్టు 9-తేదిన భయంకరమైన పనులు జరిగినవి." పాండురంగడు చనిపోయినమాట ఆమెకు జ్ఞాపకము వచ్చినది. ఆమె వానితో అంది "నా కొడుకుకూడా తన ప్రాణములు ఆహుతి చేసెను ఆ రోజున, వాడు సరిగా నీ పోలికగానే వుండేవాడు." ఆమె కళ్ళవెంట నీరు ధారగా కారదొడగెను. ఆ చిన్నవాడు యిట్లు చెప్పెను. "అబ్బా! ఎంతమంది వాళ్ళ ప్రాణములు ఆ రోజున పోగొట్టుకొనిరి కారణము వుండిలేక. నేనైతే ఒకరిమీద నా చేయి చేసుకోలేదు. నేను కొంత చదివినాను. అయితే ఏమి? విధి అంత బలవంతమైనది. ఎన్నో తెలివితక్కువ పనులు జరిగినవి ఆ తొందరలో" అన్నాడు దీనముగా. భోజనము చేసిన పిదప వాడు ఆమెను అడిగినాడు. "అమ్మా! యీ రాత్రి యిక్కడ నేను విశ్రాంతి తీసుకొనవచ్చునా?" అని అంబవ్వ కొంతసేపు ఆలోచిస్తూ వానిని యీ అపాయమైన స్థలమునుంచి పంపించివేస్తే మంచిదేమో? అయితే వాడు ఎక్కడ దాగేందుకు స్థలము ఎట్లు సంపాదించుతాడు? బహుశ పోలీసులు యింకా వాని వెనుక వాని కొరకు తరుముతూ వున్నారేమో? ఏలకాకూడదు? అయ్యో పాపము వాని అదృష్టము ఎట్లుండునో? యీ ఆలోచన బాగుంది. దండప్ప అయితే యింకా యిప్పుడప్పుడేరాడు. రాత్రి పనిమీద వెళ్ళినాడు. ఆ చిన్నవాడు కొంత విశ్రాంతి పొందిన పిమ్మట చీకటితో వానిని లేపిపంపవచ్చును. యీ ప్రకారము నిశ్చయించుకుని వానితో యిట్లంది. "సరి! నీవు యీ వంటింట్లోనే పరుండుము. నేను బయటపడుకుంటాను. నీవు తప్పకుండా వెలుగు రాగానే లేచివెళ్ళిపొమ్మ." ఆ చిన్నవాడు రెండు చేతులు జోడించి భక్తి పూర్వకముగా నమస్కరించి యిట్లు చెప్పెను. "నీవు నా కన్నతల్లివి. యీ రోజున నాకు మరల పునర్జన్మ వచ్చినది."

అంబవ్వ వానికి పరుండుటకు చాపనూ, కప్పుకునేందుకు శాల్వాను యిచ్చెను. ఆ చిన్నవాడు బాగా అలిసివున్నందువల్ల కొద్ది నిముషములకే గాఢనిద్రలో మునిగిపోయెను. అంబవ్వ తనలో తాను "బహుశ యీ చిన్నవాడు పాపము ఎన్ని నెలల నుండియో విశ్రాంతి లేదువలె కనబడుచున్నది." అనుకొనెను. ఆమె నిద్రించలేదు. ఆమె మనసులో అనేక విధములైన ఆలోచనలు పెడుతున్నాయి. భయము అనుమానము యిటువంటివి ఆమెను పీడించుచుండెను. సుమారు అరగంట గడచెను. అకస్మాత్తుగా ముందు వాకిటి తలుపు తెరువబడెను. ఆమె ఆ తొందరలో తలుపు గడియవేయుటకూడా మరిచిపోయినది. దండప్ప తప్ప మరి ఎవరు ఆ సమయములో వస్తారు? ఒక్కసారిగా ఆమె భయమూ ఆశ్చర్యముతో నిండిపోయినది. తను ఏమిచేయుచున్నదో ఆమెకే తెలియకనే వంటయింటిదారిలోకి పరుగెత్తినది. దానికి తలుపులులేవు. అందువల్ల దారికడ్డుగా నుంచుంది. దండప్ప యింటిలోపలికి రాగానే టోపీతీసి ప్రక్కమీద విసరి యిట్లు అనెను. "నాకు యీ రోజుతో అంతా అఖరు అయినది. యిన్ని రోజులనుంచి చేసిన ప్రయత్నము వృధాఅయిపోయింది" మంచము మీద కూర్చున్నాడు. అంబవ్వకు ఏమి అర్థము కాలేదు. ఆమెకు ఏమిచెప్పుటకు తెలియులేదు. అందువల్ల ఆమె పిచ్చిదానివలె పూరికే అంటే

అని అడిగింది. దాని అర్థము నన్ను అనుమానము కేసులో పెట్టిరి. నీకు అర్థమయినదా? నా యొక్క వుపయోగము యీ క్రొత్త యజమానికి ఏమి తెలుసును? వానికి యీ కేసుని గురించి మాత్రమే తెలుసును. నేనేమో నా బలమంతయు దానికి ధారబోసి యున్నాను. అయితే అదృష్టమనేదిలేదు. అది నాకు ఎదురు తిరిగినది. ఏమి చేయను? నాకు ఎన్నో చాన్సులు యిచ్చినారట! చేచిక్కిన హంతకుడు పారిపోయినాడు అని ఆయన చాలా కోపముగా నున్నాడు. అదిగాక మన గంగప్ప నామీద వ్యతిరేకముగా కథలు అల్లి మోసుకుపోయి వానికి చెప్పినాడు. నువ్వు యిట్లు చేయకూడదు, నువ్వు అట్లు చేయకూడదు. నీవు వుపాయముపన్ని వానిని పట్టుకొనవలసియుండె. యీ మనుష్యులు నాకు వుపాయము నేర్పించటము, జోను! యీ హంతకుని మూలముననే నా వున్నత స్థానము, పరువు మర్యాదలు, వుద్యోగము. ప్రమోషను, పింఛెను, అన్న బహుమతి రూ. 2000 అటు లుంచుము. నా యొక్క యావత్తు నడవడి గంగపాలై పోతోంది. హా! నేను వానిని మాత్రము పట్టుకో కల్గితే అంటూ ఎవరిని అడుగకుండానే వాడు బరువు అంతా దింపినట్లు తనంతతానే పరిపరి విధముల పోయిన మనసును కుదుట పర్చుకుని విశ్రాంతిగా వున్నాడు. అంబవ్వ ఏమిచెప్పలేదు. ఆమె మనసు అప్పుడు ఎట్లు వుండునో యిక్కడ వర్ణించి వ్రాయుట ఎవరితరము? పాఠకులే వూహించవలెను గాని. కొంతసేపు నిశ్శబ్దముగా వున్న పిమ్మట దండప్ప అన్నాడు. "సరి! చూద్దాములే నాకు ఒక గ్లాసు నీరు త్రాగుటకు తీసుకురా."

(సశేషము)

అచ్చుపనులయందు
మీకు కావలసినది!

- అందమగు కూర్పులు
- చిన్నపనియైనను బాగుగా చేయుట
- సకాలమునకు ముద్రించి ఇచ్చుట

మీ అన్ని రకముల అచ్చుపనులను సరసమయిన చార్జీలకు చక్కగా చేసి యివ్వగలము.

ఇప్పుడు గ్రంథములనుకూడ అచ్చువేయుటకు తీసుకొనుచున్నాము.

లోధ్ర ముద్రణాలయము
రాయపేట, మద్రాసు-14.

"హవాల్దార్ కథ"

శ్రీమతి తు. సీతాదేవి

(గత సంచిక తరువాయి)

అంబవ్వ వంట యింట్లోకి వెళ్ళి మంచి నీరు ఒక పెద్ద యిత్తడి బిందెలోవి కప్పుతో తీసింది. ఆమె చేతులు భయముచే వణకుచుండెను. ఆమె ఆతొందరలో అనుమానముతో బహుశ బిందెమీద మూత సరిగా వేయలేదు కాబోలును, దండప్ప కప్పుతో నీరు త్రాగునప్పుడు, ఆ యిత్తడి బిందెమీద మూత క్రిందపడి శబ్దము అయినది. వంటింటిలో నిద్ర పోతున్న ఆ చిన్నవాడు భయముతో వులికిపడి లేచెను. మనిషిలేచిన ధ్వని దండప్ప చెవినిబడెను. అనుమానముతో భార్యను అడిగెను. "ఏమిటది?" ఏమి ఒక మాటకూడా బదులు చెప్పకుండానే అంబవ్వ మరల దారికడ్డముగా వెళ్ళి నుంచుంది. దండప్పకు అప్పుడు ఎవరో లోపల దాగివున్నట్లు అనుమానము గట్టిగా తట్టినది. మంచముదిగి ఆమె పైకి ఒక పరుగునవెళ్ళి అడిగెను. "నీకు ఎవరు అంత ఆప్తులున్నా ప్రాణ స్నేహితులు అక్కడ?" అంబవ్వ అప్పుడు తనకులేని ధైర్య సాహసములు తెచ్చుకుని తన శక్తినంతను వుపయోగించి చెప్పిందో చాలా కష్టము. ఆమె "ప్రాణస్నేహితుడు కాడు, కొడుకు." అంది. ఎవరికి తెలియదు ఆమెకు ఆ సమయమున ఆ సాహసము ఎట్లు వచ్చినదో, అయితే దండప్పకి ఎదురుగా ముఖముపెట్టి దారి కడ్డముగా నిలబడెను. దండప్ప కోపముచే మండిపడుచుండెను. "కొడుకు! నీ కొడుకు ఎప్పుడో చనిపోయినాడు. వీ డెవడు? దారి విడువుము" అని గట్టిగా అరిచెను. అయినప్పటికి ఆమె అను మాత్రము అక్కడనుంచి కదలలేదు. దండప్ప ఆమె చేతులు పట్టుకుని గట్టిగా తగవులాడుతున్నాడు లోపలికి వెళ్లుటకు.

యీ పాటికి యీ చిన్నవాడు లేచినాడు. తను చాలా అపాయములో వున్నాను అని గ్రహించినాడు తప్పించుకుని పోవుటకు కిటికీ ఎక్కి యినుప కడ్డీలు బలవంతముగా విరిచి పోవుటకు ప్రయత్నము చేయుచుండెను. అది దండప్ప చూచిన వెంటనే వీడే తన మనిషి అని తెలుసుకున్నాడు. వాడు పైకి గట్టిగా వళ్లు తెలియక కేకలు వేసినాడు.

"హంతకుడు కాడు, వాడు ఎప్పుడూ చేయియెత్తి ఎవరిని చంపలేదు," అంది అంబవ్వ.

"నీ కొడుకును చంపినవాడే" అన్నాడు దండప్ప. ఆమె యిది వినగానే ఆమె చేతులు వణకనారంభించెను. అయితే వెంటనే ధైర్యము తెచ్చుకుని త్రిప్పుకుంది. "వాడు చంపినది నా కొడుకు అని కాదు, ఆ తొందరలో ఆ సమయమందు అట్టిస్థితిలో అనవసరమైన పనులు అనేకమైనవి జరిగినవి" అంది అంబవ్వ. "ఔను! చూడగా నీకు యింతలో అంత వైరాగ్యము అంత ధైర్యము సంపాదించావు ప్రక్కకునుంచో. ఈ మనిషిని తప్పకు వురిసంభమునకు తీసుకుపోవాలి, ఎందుకు కాదు వీడే నా కొడుకుని చంపుటకు కారణం."

"యీ చిన్నవాని తలకొట్టినంత మాత్రమున అది మన కుమారుని వెనుకకు తీసుకు వస్తుందా?"

"నాపని, నాపించెను, ఆ బహుమానము?"

"యీ చిన్నవాని ప్రాణములు చంపితెచ్చే బహుమానము ఎంత గొప్పదైనాసరే, అది ఏదీ మనము తీసికోవద్దు."

"చూడు! వాడు మరల తప్పించుకుని పోవుటకు ప్రయత్నము చేయుచున్నాడు. నన్ను లోపలికి వెళ్లనిమ్ము. యిదిగో నీకే నేను చెప్పుతున్నాను వినుము."

యీలోపునవాడు కిటికీ చట్రము తీయగలిగెను. మరియు దానిగుండా వెలుపలికివెళ్లుటకు ప్రయ

త్నము చేయుచుండెను. అదిచూచి దండప్ప గట్టిగా భార్యతో "వాడే గనుక తప్పించుకొని పారిపోయిన యెడల నీతల వెయ్యి తునకలు అయ్యేలాగున బ్రద్దలకొట్టుతాను." అని చెప్పి తనకున్న బలమంతా వుపయోగించి శక్తికొద్ది బలమైన దెబ్బ ఒక్కటి ఆమెతలమీద కొట్టెను. ఆమె ఎంతో ఆదెబ్బకు వోర్చి కదలక మెదలక అట్లనే నిలుచుండెను. సాధారణముగా ఆనొప్పికి కేకకూడా పెట్టలేదు. ఆమె తలమాత్రము దెబ్బ బలిమిచే నొప్పివలన ఒకవైపుకి త్రిప్పుకుంది.

ఆదెబ్బ చప్పుడువిని ఆకుర్రవాడు వెనుకకు తిరిగి చూచెను. దండప్ప రెండవమారు మరల కొట్టుటకు చేయియెత్తి సిద్ధముగా వుండెను. అంబవ్వ యింకనూ బొమ్మవలె అట్లే కదలక నిలబడెను. ఆకుర్రవాడు ఆదృశ్యముచూసి వెంటనే తనమనసు మార్చుకొని ఆపైకిపెట్టిన కాళ్లు వెనుకకు తీసుకుని పరిగెత్తివచ్చి అంబవ్వపక్కన నిలబడెను. పైకియెత్తిన దండప్ప చేతులుపట్టుకొని క్రిందకుదింపి ఆచిన్నివాడు యిట్లు వేడుకొనెను. "దయచేసి అమ్మమీద మాత్రము మీ చేయియెత్తి కొట్టవద్దు. నేను మీతోవచ్చుటకు సిద్ధముగా వున్నాను."

దండప్ప వెంటనే ఆ చిన్నవాని చేతులు పట్టుకున్నాడు. అంబవ్వ ఆశ్చర్యముతో ఒక పెద్దకేక వేసింది. దండప్పవైపు చూస్తున్న చూపులు ఆచిన్నవానిమీద మరల్చింది. మరియు భర్తతో యిట్లు అనెను "నీయంతట నీవే బాగాచూడుము. ఆకుర్రవాడు హంతకుడేమోను. నేను నీకుచెప్పినను నమ్మకములేదు."

దండప్ప ఆచిన్నవాని చేయి పట్టుకున్నప్పటికి బలవంతముచేసి తీసుకువెళ్లుటకు ప్రయత్నము చేయలేదు. వానిని గట్టిగా పరీక్షచేసి చూస్తున్నాడు. వానిచిన్నతనము భయముచే అజాగ్రత్త అయినటువంటి అపరిశుద్ధమైనటువంటి చూపులనుబట్టి వాని హృదయము కరగెను. వెనుక ఎప్పుడో తను చేయి చేసుకుని అంబవ్వను కొట్టబోతుంటే తనకొడుకు చచ్చిపోయిన పాండురంగడు ఆమెను కొట్టకుండా అడ్డము వచ్చెను. ఆదృశ్యము యిప్పుడు మరల జ్ఞాపకము తన మనసుకు వచ్చెను. ఆపోలిక తన కొడుకుకు వీనికి సరిపోయింది. తనకు తెలియకుండానే తన చేతితో ఆచిన్నవాని చేయిపట్టుకున్న చేయి తానంత తానే విడుదలయినది. తనకళ్లు కప్పినట్లు ఆశ్చర్యపోయినాడు. అంబవ్వ వైపుతిరిగి "యీపిల్లవాడు ఎక్కడకు పోకుండా చూస్తూవుండుము నేనుయిప్పుడే వస్తాను." అనిచెప్పి తన టోపి పెట్టుకు పైకి వెళ్లినాడు.

దండప్ప వెళ్లగానే అంబవ్వ ఆచిన్నవానివైపు తిరిగి యిట్లనెను- "దయచేసి ఎక్కడకన్నా వెళ్లిపో. దైవము ఎట్లచేయదలచెనో అట్లుకానిమ్ము. నాభర్త మరల తిరిగివచ్చి ఏమిచేయునో ఎవరికి తెలుసును? యిక్కడ వుండవద్దు. వెళ్లిపో, పారిపో." అయితే! ఆచిన్నవాడు వినలేదు. అక్కడనుంచి కదలలేదు. అదిగాక ఆమెతో యిట్లనెను "అమ్మా! నాకు ఏమికోరికలులేవు. యికమీద భూమిమీద ప్రాణములతో వుండుట ఆశలేదు. పారిపోయినందువల్ల లాభము ఏమి? నాకు వచ్చునది ఏమి?"

అరగంట తరువాత దండప్ప తిరిగి వచ్చెను. అప్పుడు వాడు పోలీసు దుస్తులనుంచి మామూలువాటికి మార్చినాడు. వాడు పట్టిబనీను పొట్టిలాగు మాత్రమే ధరించినాడు. యిదిచూచి అంబవ్వ ఆశ్చర్యముతో వానిని అడిగెను. "ఇది ఏమిటి? ఏమయినది?" దానికి దండప్ప "ఏమిలేదు. నేను యీరోజునుంచి నాపనికి రాజీనామా యిచ్చినాను. అంతే." అన్నాడు.

"నాకోరకే?" అన్నాడు ఆ చిన్నవాడు. "కాదు! నాస్వంతవిషయమై. నేను నాపనికి యిక సరిపడను, ఒకరి నౌఖరీచేసి అలసిపోయాను. నేను ఒక మనిషిమాదిరి వుండాలి అనేనాకోరిక. నాకొడుకు చంపబడ్డాడు. అదిచాలునాకు." అని బదులు చెప్పెను దండప్ప. అంబవ్వ యిది విని అదేపనిగా కంటనీరు ధారగా కార్చినది. దండప్ప ఆమెను వోదార్చెను.

"ఇంతవరకు జరిగినది ఏదో జరిగినది, అది అంతా యిప్పుడు మరచిపోదాము! యీ సహాయములేని పెద్ద పట్టణములో యీరోజా ఆఖరురోజా, మనము యిక్కడ ఒకనిముషము వుండగూడదు, మనము యిక్కడ యిక వుండుట మంచిది కాదు. యీరోజు ఆఖరులాగు గడుపుదాము. నీవుకూడా యీ మహా పట్టణములో దాగి వుండుట ఎంతో చాలకష్టము."

"ఏమిటి! నేనుకూడానా!" అతనికి అడ్డువచ్చి ఆచిన్నవాడు అన్నాడు, దండప్ప అవునన్నట్లు తల ఆడించినాడు. అంబవ్వ చెప్పుటకు వీలులేనంత ఆశ్చర్యము పొందినది, ఆమెకు సగము విచారము తొలగిపోయింది. అనుమానముతో భర్తను.

"అయితే అక్కడ ఎవరన్నా వానిని అనుమానపడితే?" అన్నది.

"అయితేనేమి. అక్కడ వానినిగురించి ఎవరికి తెలియును? మనము ఎల్లా అయితేనేమి యిన్ని సంవత్సరములు ఆపూరులో లేము. పాండురంగడు బ్రతికి వుంటే వీనిలాగు కాదా? బాగు, వాడుమనకొడుకు." అని దండప్ప ముగించినాడు.

"మన కొడుకా!" అని ప్రతిధ్వనిగా అంది అంబవ్వ.

ఆచిన్నవాడు తల వంచి నిలుచున్నాడు.